

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Buiucani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Email: jbu@justice.md; Tel.: /+373 22/ 204 904
www.instante.justice.md

Nr.1-1124/25 din 12.10.2026

Doamnei Manole Domnica
Președinte al Curții Constituționale a RM
mun.Chișinău, str.A.Lăpușneanu 28

Stimate doamnă Președintă,

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază pentru soluționare excepția de neconstituționalitate ridicată de apărătorul Botnarenco Ion în interesele inculpatului Mostovoi Anatolii, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal, în vederea realizării controlului de constituționalitate a prevederilor art.264¹ alin.(1) Cod Penal al Republicii Moldova, pct.11 lit.e) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009 și pct.11 lit.e), pct.12 și pct.13 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009.

Anexă:

- copia încheierii judecătorești din 07.10.2026;
- cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizarea apărătorului Botnarenco Ion;
- copia rechizitoriului.

Cu respect,

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău

Vasilisa Muntean

Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani
Judecător Vasilisa Muntean
Şedinţa de judecată este fixată pentru data de 06 aprilie 2026, ora 09:30.

De la:	Avocat Botnarenco Ion Tel: în interesele inculpatului Mostovoi Anatoli
--------	--

**CERERE PRIVIND RIDICAREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE
și sesizarea Curții Constituționale**

formulată în baza art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, astfel cum au fost interpretate prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, în coroborare cu normele incidente din Codul de procedură penală

Onorată instanță,

Pe rolul Judecătoriei Buiucani, în procedura Judecătorului Vasilisa Muntean, se află cauza penală nr. 2025010390, pornită la 22.03.2025, în privința lui Mostovoi Anatoli Iachim, pentru pretinsa comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal. Conform versiunii acuzații, la 22.03.2025, aproximativ la ora 05:00, acesta ar fi condus un ATV de model „Viper ATV 500-D”, iar după stopare ar fi fost supus testării alcoolscoapice și ulterior examinării medicale.

Problema de constituționalitate pe care o ridicăm nu este una abstractă și nu urmărește să transfere Curții Constituționale rolul instanței de apreciere a probelor. Ea se naște direct din modul în care cadrul normativ permite, în practică, ca o acuzație penală să fie întemeiată pe un rezultat alcoolscoapic tranzitoriu, controlat exclusiv de agenți ai statului, fără garanții minime, clare și verificabile privind imprimarea tuturor rezultatelor generate de aparat, comunicarea lor imediată sub semnătură și fixarea obiectivă a procedurii concrete de testare.

Reperete factuale relevante, desprinse din dosar, sunt următoarele:

- Ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 22.03.2025 (fila dosarului 1), Comunicarea din aceeași zi (fila dosarului 2), Ordonanța privind fixarea termenului urmăririi penale (fila dosarului 3) și Raportul din 22.03.2025 (fila dosarului 4) repetă valoarea de 1,20 mg/l alcool în aerul expirat.

- Procesul-verbal privind constatarea faptelor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate (filele dosarului 5-6) nu este însoțit de nicio înregistrare video sau audio a momentului conducerii, opririi, observării semnelor exterioare ori a momentului suflării în aparat. Rubrica rezervată anexelor foto/audio/video din acest proces-verbal nu conține vreo consemnare utilă.
- În același proces-verbal de constatare, temeiul factual al intervenției este redus, în esență, la mențiunea „miros de alcool din cavitatea bucală”, fără descriere video și fără o consemnare detaliată a altor semne exterioare tipice, deși Regulamentul aprobat prin HG nr. 296/2009 operează cu un set mai larg de indicii exterioare.
- Procesul-verbal de examinare a documentului din 22.03.2025 (fila dosarului 21), respectiv tichetul „Drager” anexat la filele dosarului 22-23, indică însă un alt rezultat: 1,05 mg/l, test efectuat la ora 05:16, cu aparatul „Alcotest 6810”, seria ARJB-0005, operator Iurie Platon.
- Procesul-verbal al examinării medicale nr. 308 (filele dosarului 17-18) indică 0,94 mg/l în aerul expirat, iar Buletinul de analiză nr. 10/6/22/03/2025 (fila dosarului 19) indică 3,02 g/l alcool în sânge. Dosarul, așadar, conține o pluralitate de valori relevante: 1,20 mg/l, 1,05 mg/l și 0,94 mg/l în aerul expirat, plus 3,02 g/l în sânge.
- Procesele-verbale de audiere a martorilor – inclusiv cele de la filele dosarului 11-16 – consemnează fie că în cadrul audierii nu au fost aplicate mijloace tehnice, fie că procesul nu este înregistrat video din lipsa mijloacelor tehnice. La fel, procesele-verbale de audiere a învinuitului din 24.03.2025 și 31.03.2025 rețin expres că, din motive tehnice și anume lipsa mijloacelor de înregistrare audio și video, acestea nu vor fi utilizate.
- Unele acte din dosar indică un alt număr de proces penal decât cel de pe coperta dosarului, iar numele persoanei a fost corectat ulterior prin acte separate, fapt care accentuează necesitatea unui control sever al trasabilității și fidelității documentării primare.

Mențiune esențială: în dosarul concret nu există nicio probă video ori audio care să surprindă conducerea efectivă a ATV-ului de către Mostovoi Anatoli Iachim, poziția sa la volan în momentul opririi, semnele exterioare de ebrietate prevăzute de regulament, desigilarea muștiucului în prezența persoanei testate, momentul suflării ori aducerea la cunoștință a rezultatului imediat după testare.

OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta cerere are ca obiect ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale cu privire la normele care permit angajarea răspunderii penale în temeiul unui rezultat alcoolscoptic fără garanții minime suficiente de imprimare, comunicare și verificabilitate obiectivă.

Solicităm exercitarea controlului constituționalității în privința următoarelor texte, în redacția aplicabilă la data de 22.03.2025:

- textului „are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,7 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l” din art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în măsura în care permite angajarea răspunderii penale în baza unui rezultat alcoolscoptic lipsit de garanții minime de trasabilitate obiectivă;
- sintagmei „rezultatul măsurării” din pct. 11 lit. e) al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, în măsura în care ar fi interpretată restrictiv, ca neimpunând imprimarea și conservarea oricărui rezultat generat de aparat – inclusiv negativ, invalid, eronat ori intermediar – și nu a tuturor output-urilor relevante pentru apărare;
- pct. 11 lit. e), pct. 12 și pct. 13 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 296/2009, în măsura în care permit valorificarea penală a unui rezultat alcoolscoptic fără imprimarea imediată pe suport de hârtie, fără aducerea lui la cunoștință sub semnătură și fără o consecință juridică clară, previzibilă și efectivă pentru ipoteza în care aceste exigențe sunt omise.

În subsidiar, în măsura în care instanța va considera necesară circumscrierea mai largă a obiectului, solicităm includerea în sesizare și a prevederilor pct. 38 alin. (2) lit. b), d) și l), precum și pct. 41 din Regulamentul privind utilizarea camerelor de corp, aprobat prin HG nr. 441 din 22 iunie 2022, în măsura în care acestea ar fi interpretate ca permițând nefixarea ori neconservarea video a procedurii de testare alcoolscoptică în contextul documentării unei infracțiuni flagrante sau a unei documentări la fața locului.

Această critică este distinctă de cea deja examinată de Curtea Constituțională în deciziile care au vizat, în principal, relația abstractă dintre pragurile din Codul penal și definițiile regulamentare. Noi nu susținem aici doar o incompatibilitate semantică între texte. Susținem că actuala arhitectură

normativă este neconstituțională în măsura în care lasă loc unei selecții probatorii opace și unei valorificări penale a unui rezultat alcoolscoptic neînsoțit de garanții minime de obiectivare și contestare efectivă.

ARGUMENTAREA INCIDENȚEI UNUI DREPT SAU A MAI MULTOR DREPTURI DIN CONSTITUȚIE:

Prevederile relevante ale CONSTITUȚIEI REPUBLICII MOLDOVA:

Articolul 1 alin. (3)

Statul de drept

„Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nicio lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nicio lege nu poate îngredi accesul la justiție.”

Articolul 23 alin. (2)

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat. (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale. (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu. (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20–24. (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Prevederile relevante ale CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ:

Art. 7 alin. (1) și (3) CPP: „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu [...] prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.” Totodată, în ipoteza în care instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată

contravine Constituției și este expusă într-un act supus controlului constituționalității, mecanismul excepției de neconstituționalitate devine incident.

Art. 17 alin. (2) și (3) CPP: „Organul de urmărire penală și instanța judecătorească sunt obligate să asigure participanților la procesul penal deplina exercitare a drepturilor lor procesuale [...]” și „sunt obligate să asigure bănuیتului, învinuitului, inculpatului dreptul la asistență juridică calificată [...]”.

Art. 93 alin. (1)–(3) CPP: „Probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod [...]” și „elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite [...] cu respectarea prevederilor prezentului cod.”

Art. 100 CPP: „Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele.”

Art. 101 alin. (1) și (3) CPP: „Fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.” Totodată, nicio probă nu are valoare dinainte stabilită.

Art. 103 alin. (2) CPP: Recunoașterea vinovăției poate pune baza unei soluții de condamnare numai în măsura în care este confirmată de fapte și circumstanțe care rezultă din ansamblul probelor existente în cauză.

Art. 251 alin. (1) CPP: Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural în cazul în care s-a produs o vătămare a drepturilor participanților la proces, iar încălcarea nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului.

Art. 260 alin. (2) CPP: Procesul-verbal privind acțiunea de urmărire penală trebuie să cuprindă descrierea amănunțită a faptelor constatate și a măsurilor luate, precum și mențiunea privind folosirea mijloacelor tehnice, inclusiv a fotografierii, filmării ori a înregistrării audio/video, cu indicarea rezultatelor obținute și anexarea suporturilor respective.

Prevederile relevante ale CODULUI PENAL și ale actelor normative subsecvente:

Art. 264¹ alin. (1) Cod penal: „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,7 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l [...] se pedepsește [...]”.

Pct. 10 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 296/2009: Regulamentul operează cu semne exterioare specifice stării de ebrietate, precum mirosul de alcool în aerul expirat, instabilitatea poziției, tulburările de mers, tremurul accentuat, schimbarea culorii tegumentelor, comportarea neadecvată și alți indicatori exteriori relevanți pentru suspiciunea inițială.

Pct. 11 lit. e) HG nr. 296/2009: „Persoana abilitată [...] este obligată să extragă pe suport de hârtie rezultatul măsurării, să-l completeze cu datele necesare și să-l aducă la cunoștința subiectului testat contra semnătură, cu anexarea ulterioară la procesul-verbal [...].”

Pct. 12 HG nr. 296/2009: În cazul documentării conduitei ilicite în baza testării alcoolscopice, procesul-verbal trebuie să identifice mijlocul tehnic utilizat și datele necesare individualizării probei, inclusiv seria/numărul aparatului și numărul probei.

Pct. 13 HG nr. 296/2009: Persoana testată are dreptul să conteste, în caz de dezacord, procedura, funcționalitatea aparatului, rezultatul testării ori refuzul de a i se face examinare medicală, iar contestarea trebuie să poată fi exercitată efectiv și util.

Pct. 38 și pct. 41 HG nr. 441/2022 privind camerele de corp: Angajatul care utilizează camera de corp este obligat să poarte înregistrarea ținând cont de necesitatea de a capta dovezi, de responsabilitate și de situațiile controversate; în mod obligatoriu, la investigări/documentări la fața locului a infracțiunilor, contravențiilor și incidentelor, inclusiv în flagrant delict, precum și de la începutul și până la finalizarea măsurilor de constrângere. După activare, înregistrarea trebuie să fie continuă pe toată durata intervenției relevante.

Repere jurisprudențiale relevante ale Curții Constituționale și ale Curții Supreme de Justiție:

- Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016: procedura excepției de neconstituționalitate constituie un control concret de constituționalitate; judecătorul cauzei are rolul de „prim judecător constituțional”, verificând incidența și admisibilitatea excepției înainte de sesizarea Curții Constituționale (a se vedea, în special, §§ 72, 74–75 și 82).
- DCC nr. 48 din 10.04.2025: Curtea a reținut, pe de o parte, că pot fi supuse controlului constituționalității atât prevederi din Codul penal, cât și prevederi din hotărâri ale Guvernului; pe de altă parte, a menționat că un nou control rămâne posibil atunci când sunt formulate alte critici de neconstituționalitate decât cele examinate anterior. În aceeași decizie, Curtea a observat că legislația

recunoaște dreptul persoanei de a contesta rezultatul testului alcoolsopic și de a solicita examinare medicală.

- DCC nr. 30 din 22.03.2022: Curtea a evidențiat că Regulamentul aprobat prin HG nr. 296/2009 reglementează și situațiile în care apar divergențe între rezultatele testării preliminare și rezultatele de laborator, ceea ce confirmă importanța trasabilității procedurii de testare și a conservării rezultatului primar.
- Hotărârea Plenului CSJ nr. 20 din 08.07.1999, în redacția Hotărârii Plenului CSJ nr. 4 din 15.05.2017, pct. 11: „În toate cazurile, instanța va clarifica temeinicia actelor, ce confirmă existența stării de ebrietate a șoferului, în momentul săvârșirii accidentului rutier.” Tot acolo se arată că, în cazurile litigioase, este necesară o verificare sporită a suportului probator.
- CSJ, Decizia din 21.08.2024 în cauza Valeriu Ganev (dos. nr. 1re-85/2023), par. 35: rezultatul etilotestului poate fi suficient numai atunci când persoana „nu contestă imediat rezultatele acestei testări”, iar „dubiile cu privire la corectitudinea testării trebuie invocate imediat după anunțarea rezultatului testării”.
- CSJ, Avizul consultativ din 20.11.2025 în cauza Vladimir Cehovici (dos. nr. 1avc-6/25), par. 24: art. 101 alin. (3) CPP consacră că nicio probă nu are valoare dinainte stabilită, iar recunoașterea vinovăției poate sta la baza unei soluții numai dacă este confirmată de ansamblul probelor existente.

Aplicarea normelor la speță și motivele concrete de neconstituționalitate:

1. Prezenta critică are un obiect propriu și autonom. Nu reluăm simpla teză, deja discutată în jurisprudența Curții Constituționale, privind folosirea alternativă a concentrației de alcool în sânge și a concentrației vaporilor în aerul expirat. Critica noastră privește altceva: calitatea constituțională a garanțiilor procedurale minime care trebuie să însoțească valorificarea penală a unui rezultat alcoolsopic. Pe scurt, întrebarea de constituționalitate este dacă statul poate pune în mișcare răspunderea penală pe baza unui output tehnic volatil, produs și controlat exclusiv de agenți ai statului, fără ca legea să lege în mod clar și previzibil validitatea folosirii lui de imprimarea imediată, comunicarea sub semnătură și documentarea obiectivă a procedurii concrete de testare.

2. Considerăm că sintagma „rezultatul măsurării” din pct. 11 lit. e) HG nr. 296/2009 are, în mod necesar, un înțeles general și complet. Ea nu se referă doar la rezultatul final convenabil acuzării și nu poate fi restrânsă la un singur print

considerat suficient de organul constatator. Din punct de vedere lingvistic și funcțional, „rezultatul măsurării” acoperă orice output generat de dispozitiv în cursul procedurii relevante: rezultat pozitiv, negativ, invalid, eroare, insuficiență a volumului de aer ori alt indicator tehnic cu semnificație pentru apărare. O interpretare restrictivă ar permite conservarea selectivă doar a printului incriminator și ar face imposibilă verificarea existenței unor tentative eșuate, a unor mesaje de eroare sau a unor rezultate inițiale neconcludente. În materie penală, o asemenea marjă de selecție probatorie este incompatibilă cu articolele 1 alin. (3), 20, 23 și 26 din Constituție.

3. Exigența imprimării pentru orice rezultat nu este un mofet formal. Ea este condiția minimă pentru ca dreptul de a contesta rezultatul să fie real și nu iluzoriu. Chiar Curtea Supremă de Justiție a reținut, în cauza Ganev, că dubiile privind corectitudinea testării trebuie invocate imediat după anunțarea rezultatului. Dar contestarea imediată poate funcționa constituțional numai dacă persoana știe, în mod exact și verificabil, ce anume contestă: care a fost valoarea, care a fost ora, care a fost aparatul, care a fost operatorul, care a fost ordinea probei. Fără extrasul tipărit și fără comunicarea lui contra semnătură, „immediatul” despre care vorbește jurisprudența devine o simplă ficțiune.

4. Același raționament este valabil pentru fixarea video a momentului suflării și a procedurii concrete de testare. Înregistrarea video nu reprezintă un lux probatoriu, ci singurul mijloc obiectiv prin care pot fi verificate ex post elemente care nu mai pot fi reconstituite fidel prin declarații: desigilarea muștiucului în prezența persoanei testate; explicarea procedurii; identitatea persoanei care a suflat; continuitatea operațiunii; existența unei suflări suficiente; afișarea și aducerea la cunoștință a rezultatului; reacția persoanei testate imediat după obținerea rezultatului. Tocmai de aceea, HG nr. 441/2022 obligă polițistul să poarte și să mențină înregistrarea la investigații/documentări în flagrant și în situații în care trebuie captate dovezi ori există situații controversate.

5. În cazul lui Mostovoi Anatoli Iachim, problema nu este una ipotetică. Dosarul nu conține nicio probă video ori audio care să surprindă conducerea efectivă a ATV-ului, semnele exterioare de ebrietate, momentul suflării sau comunicarea rezultatului. Procesul-verbal primar de constatare, de la filele dosarului 5-6, nu anexează înregistrări foto/video/audio și nu individualizează complet, încă din actul primar, toate datele tehnice cerute de pct. 12 HG nr. 296/2009. Datele detaliate ale aparatului apar abia ulterior, în procesul-verbal de examinare a documentului de la fila dosarului 21 și în tichetul anexat la filele dosarului 22-23. În lipsa unei imagini obiective a procedurii, apărarea nu poate verifica dacă obligațiile prevăzute la pct.

11 lit. c), d) și e) din regulament au fost respectate efectiv sau doar reproduse formal.

6. Mai mult, dosarul conține inconsecvențe care demonstrează de ce garanțiile discutate trebuie să fie clare și imperative. Aceleași acte de pornire ale urmăririi penale operează cu 1,20 mg/l, tichetul Drager anexat ulterior arată 1,05 mg/l, iar examinarea medicală indică 0,94 mg/l în aerul expirat și 3,02 g/l în sânge. Nu afirmăm aici că simpla existență a unor valori diferite ar echivala automat cu nevinovăția. Susținem, însă, că tocmai într-o materie în care rezultatul tehnic poate varia, poate fi influențat de timp, procedură și lanțul de documentare, Constituția reclamă un standard mai înalt de claritate normativă și de obiectivare a probei decât cel oferit în prezent de textele contestate.

7. Curtea Constituțională a observat deja, în DCC nr. 48/2025, că legislația îi permite conducătorului auto să conteste rezultatul testului și să solicite examinare medicală. Considerăm că tocmai această constatare confirmă incidența prezentei excepții. Un drept de contestare este efectiv numai dacă norma îi asigură persoanei suportul material și informațional necesar contestării. Dacă legea nu condiționează valorificarea penală a rezultatului de imprimarea imediată a tuturor output-urilor relevante și nu asigură obiectivarea video a procedurii, dreptul la contestare rămâne unul mai curând teoretic.

8. În același timp, prezenta excepție nu urmărește substituirea instanței în aprecierea probelor. Aprecierea veridicității și coroborării probelor rămâne, fără îndoială, de competența instanței de fond. Însă există o problemă distinctă și anterioară acelei aprecieri: dacă legea însăși permite ca o anumită categorie de probă să fie folosită în materie penală fără garanții minime suficiente împotriva arbitrarului. Aceasta este o problemă de calitate a legii și de protecție constituțională a dreptului la apărare, nu o simplă dispută asupra faptelor.

În raport cu drepturile constituționale invocate, considerăm că neconstituționalitatea se manifestă pe următoarele paliere:

- sub aspectul art. 23 și art. 1 alin. (3) din Constituție – prin lipsa de claritate și previzibilitate a consecinței juridice atașate omisiunii de a imprima și conserva rezultatul testării, respectiv prin posibilitatea unei selecții opace a singurului output prezentat ulterior instanței;
- sub aspectul art. 20 și art. 26 din Constituție – prin transformarea dreptului de a contesta procedura și rezultatul într-un drept iluzoriu, atunci când persoana nu dispune imediat de suportul tipărit și de o fixare obiectivă a operațiunii pe care ar trebui să o conteste;

– sub aspectul art. 54 din Constituție – prin disproporția dintre gravitatea ingerinței (angajarea răspunderii penale, stigmatul penal, privarea de dreptul de a conduce) și nivelul minim de garanții cerute organelor statului, garanții care, în fapt, sunt elementare și ușor de realizat: imprimarea rezultatului și păstrarea înregistrării camerei de corp atunci când testarea fundamentează o acuzație penală.

În plus, corelația cu Codul de procedură penală este directă. Dacă probele pot fi folosite numai când sunt dobândite cu respectarea codului (art. 93 CPP), dacă ele trebuie verificate și coroborate (art. 100 și 101 CPP), dacă nicio probă nu are valoare prestabilită (art. 101 alin. (3) CPP) și dacă recunoașterea vinovăției nu este suficientă în lipsa altor probe confirmatoare (art. 103 alin. (2) CPP), atunci cadrul normativ care permite valorizarea penală a unui simplu rezultat alcoolscoptic neobiectivat devine incompatibil cu exigența constituțională a unui proces penal echitabil și previzibil.

DE CE PREVEDERILE CONTESTATE URMEAZĂ A FI APLICATE LA SOLUȚIONAREA CAUZEI:

Incidența normelor contestate este nemijlocită. Acuzația formulată în cauza penală nr. 2025010390 se întemeiază pe art. 264¹ alin. (1) Cod penal și valorifică, în mod determinant, rezultatul testării alcoolscoptic și actele procedurale întocmite în baza Regulamentului aprobat prin HG nr. 296/2009.

Tocmai aceste norme au permis pornirea urmăririi penale, calificarea juridică a faptei și anexarea la dosar a tichetului „Drager”, a procesului-verbal de constatare și a documentelor subsecvente. În lipsa acestor norme, ori într-o interpretare constituțională conformă a lor, problema admisibilității și forței probante a rezultatului alcoolscoptic ar trebui examinată după alte repere.

În mod concret, în dosar există un raport direct între textele contestate și materialele cauzei: procesul-verbal de constatare de la filele 5-6, procesul-verbal de examinare a documentului de la fila 21 și tichetul anexat la filele 22-23. Dacă Curtea Constituțională va constata că textele contestate sunt neconstituționale în măsura în care permit folosirea penală a unui rezultat neimprimat în condiții clare ori nedocumentat obiectiv, această concluzie va avea efect direct asupra modului în care proba centrală a acuzării poate fi utilizată în prezenta cauză.

Prin urmare, condiția aplicabilității textelor criticate la soluționarea cauzei este întrunită fără echivoc.

ADMISIBILITATEA EXCEPȚIEI ÎN SENSUL JURISPRUDENȚEI CURȚII CONSTITUȚIONALE:

În lumina Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, a jurisprudenței ulterioare și a naturii concrete a prezentului litigiu penal, considerăm că sunt întrunite toate condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție: dispoziții din Codul penal și dintr-o hotărâre a Guvernului;
- excepția este ridicată de către apărătorul ales al părții în proces, subiect îndreptățit potrivit art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, astfel cum această normă a fost interpretată prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deoarece ele fundamentează tocmai proba centrală invocată de acuzare și mecanismul procedural prin care această probă a fost obținută și anexată la dosar;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale care să fi examinat exact prezenta critică – adică problema imprimării tuturor rezultatelor generate de etilotest și a insuficienței garanțiilor de obiectivare video a procedurii concrete de testare, ca premisă pentru valorificarea penală a rezultatului alcoolscoptic.

DCC nr. 48/2025 nu împiedică un nou control. Din contra, această decizie confirmă atât competența Curții de a verifica prevederi din Codul penal și din hotărâri ale Guvernului, cât și posibilitatea unui control nou atunci când criticile formulate sunt altele decât cele deja examinate. Or, critica noastră nu este una de simplă tehnică legislativă privind raportul dintre două praguri alternative. Ea privește deficitul de garanții constituționale minime care fac posibilă contestarea efectivă a unui rezultat alcoolscoptic și împiedicarea arbitrarului în materie penală.

Mai mult, problema este serioasă, reală și nu poate fi rezolvată exclusiv printr-o simplă apreciere judiciară a faptelor. Atâta timp cât normele contestate nu atașează, cu claritate și previzibilitate, o consecință juridică suficientă omisiunii de a imprima și conserva rezultatul sau de a obiectiva procedura testării, instanțele

riscă să suplinească prin practică o lipsă de reglementare care privește însăși arhitectura constituțională a procesului penal.

DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII:

Pentru a evidenția caracterul concret al problemei de constituționalitate, indicăm punctual modul în care textele contestate interferează cu materialele dosarului și cu normele procedurale incidente:

1. Procesul-verbal privind constatarea faptelor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate (filele dosarului 5-6) nu este însoțit de nicio înregistrare foto, audio ori video, deși art. 260 alin. (2) CPP impune consemnarea amănunțită a faptelor constatate și a mijloacelor tehnice folosite, iar cadrul documentării polițienești prin HG nr. 441/2022 are ca finalitate tocmai captarea de dovezi și documentarea situațiilor controversate.
2. În același act primar nu se regăsesc, în mod complet și clar, toate elementele tehnice cerute de pct. 12 HG nr. 296/2009 pentru documentarea conduitei ilicite în baza testării alcoolscopec. Seria aparatului, datele detaliate privind dispozitivul și numărul probei apar abia într-un act ulterior – procesul-verbal de examinare a documentului de la fila dosarului 21 – ceea ce slăbește trasabilitatea actului primar și pune în discuție fidelitatea consemnării inițiale.
3. Pct. 11 lit. e) HG nr. 296/2009 obligă persoana abilitată să extragă pe suport de hârtie rezultatul măsurării, să-l aducă la cunoștință contra semnătură și să-l anexeze ulterior procesului-verbal. În lipsa unei înregistrări video a momentului efectiv al suflării și al comunicării rezultatului, apărarea nu poate verifica dacă extrasul tipărit corespunde exact operațiunii descrise în act, dacă a existat o singură testare ori mai multe și dacă persoanei i-a fost adus la cunoștință rezultatul în condițiile reglementate.
4. Dosarul relevă o ruptură între actele de pornire ale urmăririi penale, care rețin 1,20 mg/l (filele 1-4), și suportul documentar ulterior privind tichetul „Drager”, care indică 1,05 mg/l (filele 21-23), respectiv rezultatul consemnat la examinarea medicală – 0,94 mg/l în aerul expirat (filele 17-18). Această succesiune de valori demonstrează, în termeni concreți, de ce rezultatul alcoolscoptic nu poate fi tratat normativ ca o probă de facto privilegiată, iar lipsa unei trasabilități obiective devine constituțional relevantă.
5. Potrivit Avizului consultativ al CSJ din 20.11.2025, nicio probă nu are valoare dinainte stabilită, iar recunoașterea vinovăției este utilă numai dacă este

confirmată de ansamblul probelor. Or, în dosarul de față, declarațiile sau mențiunile ulterioare nu pot înlocui obiectivarea primară a testării alcoolscopec; ele trebuie doar coroborate cu o probă obținută și conservată constituțional.

6. Faptul că unele audieri din dosar consemnează expres lipsa mijloacelor tehnice de înregistrare confirmă o problemă instituțională de documentare. Însă exact de aceea standardul constituțional trebuie să fie clar: dacă statul alege să fundamenteze o acuzație penală pe o probă tehnică volatilă, el nu poate lăsa la nivel pur intern, disciplinar sau aleatoriu obligația de a o obiectiva; garanția trebuie să fie juridic efectivă și utilizabilă de apărare.

În concluzie, speța lui Mostovoi Anatoli Iachim ilustrează exact riscul pe care textele contestate îl lasă deschis: selectarea și valorificarea penală a unui rezultat alcoolscopec în absența unei urme probatorii complete, contemporane și obiective. Aceasta este o chestiune de constituționalitate aplicată, nu o simplă discuție de oportunitate probatorie.

Prin urmare, având în vedere motivele de fapt și de drept expuse,

SOLICITĂM:

- Admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate;
- Ridicarea excepției de neconstituționalitate în raport cu obiectul indicat la capitolul: Obiectul Sesizării și să sesizeze Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate;
- În subsidiar, dacă instanța va considera necesară lărgirea obiectului pentru a acoperi explicit și obligația documentării video, să includă în sesizare și prevederile pct. 38 alin. (2) lit. b), d) și l), precum și pct. 41 din HG nr. 441/2022, în măsura menționată mai sus;
- Până la soluționarea excepției, să procedeze conform cadrului procesual aplicabil incidentului de constituționalitate.

Data: 05.04.2026

Avocat Ion Botnarenco

ONCHEIERE

07 octombrie 2026

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

grefier

cu participarea:

procurorului

apărătorului

inculpatului

Vasilisa Muntean

Alina Cicariov

Severin Vladimir

Botnarenco Ion

Mostovoi Anatoli Iachim

examinând în ședință de judecată publică sesizarea apărătorului, avocatului Botnarenco Ion cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală nr.1-1124/2025 privind învinuirea lui Mostovoi Anatoli Iachim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod Penal, -

CONSTATĂ:

La data de 30 aprilie 2025 în procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit cauza penală de învinuire a cet. Mostovoi Anatoli Iachim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod Penal.

Prin intermediul cancelariei instanței la data de 06 aprilie 2026, avocatul Botnarenco Ion, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor inculpatului Mostovoi Anatoli Iachim, a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, anexând și sesizarea adresată Curții Constituționale a RM.

În motivarea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, apărătorul a indicat că problema de constituționalitate pe care o ridică nu este una abstractă și nu urmărește să transfere Curții Constituționale rolul instanței de apreciere a probelor. Ea se naște direct din modul în care cadrul normativ permite în practică, ca o acuzație penală să fie întemeiată pe un rezultat alcoolic tranzitoriu, controlat exclusiv de agenți ai statului, fără garanții minime, clare și verificabile privind imprimarea tuturor rezultatelor generate de aparat, comunicarea lor imediată sub semnătură și fixarea obiectivă a procedurii concrete de testare.

Reperetele factuale relevante, desprinse din dosar, sunt următoarele: ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 22.03.2025 (fila dosarului 1), comunicarea din aceeași zi (fila dosarului 2), ordonanța privind fixarea termenului urmăririi penale (fila dosarului 3) și Raportul din 22.03.2025 (fila dosarului 4) repetă valoarea de 1,20 mg/l alcool în aerul expirat; procesul-verbal privind constatarea faptelor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate (filele dosarului 5-6) nu este însoțit de nici o înregistrare video sau audio a momentului conducerii, opririi, observării semnelor exterioare ori a momentului suflării în aparat. Rubrica rezervată anexelor foto/audio/video din acest proces-verbal nu conține vreo consemnare utilă; în același proces-verbal de constatare, temeiul factual al intervenției este redus, în esență, la mențiunea "miros de alcool din cavitatea bucală", fără descriere video și fără o consemnare detaliată a altor semne exterioare tipice, deși Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009 operează cu un set mai larg de indicii exterioare; procesul-verbal de examinare a documentului din 22.03.2025 (fila dosarului 21), respectiv tichetul "Drager" anexat la filele dosarului 22-23, indică însă un alt rezultat: 1,05 mg/l, test efectuat la ora 05:16, cu aparatul "Alcotest 6810", seria ARJB-0005, operator Iurie Platon; procesul-verbal al examinării medicale nr.308 (filele dosarului 17-18) indică 0,94 mg/l în aerul expirat, iar Buletinul de analiză

nr.10/6/22/03/2025 (fila dosarului 19) indică 3,02 g/l alcool în sânge. Dosarul așadar, conține o pluralitate de valori relevante: 1,20 mg/l, 1,05 mg/l și 0,94 mg/l în aerul expirat, plus 3,02 g/l în sânge; procesele-verbale de audiere a martorilor - inclusiv cele de la filele dosarului 11-16, consemnează fie că în cadrul audierii nu au fost aplicate mijloace tehnice, fie că procesul nu este înregistrat video din lipsa mijloacelor tehnice. La fel, procesele-verbale de audiere a învinutului din 24.03.2025 și 31.03.2025 rețin expres că din motive tehnice, și anume lipsa mijloacelor de înregistrare audio și video, acestea nu vor fi utilizate; unele acte din dosar indică un alt număr de proces penal decât cel de pe coperta dosarului, iar numele persoanei a fost corectat ulterior prin acte separate, fapt care accentuează necesitatea unui control sever al trasabilității și fidelității documentării primare.

Indică apărătorul o mențiune esențială: în dosarul concret nu există nici o probă video ori audio care să surprindă conducerea efectivă a ATV-ului de către Mostovoi Anatoli Iachim, poziția sa la volan în momentul opririi, semnele exterioare de ebrietate prevăzute de regulament, desigilarea muștiucului în prezența persoanei testate, momentul suflării ori aducerea la cunoștință a rezultatului imediat după testare.

Menționează apărătorul că obiect al sesizării este ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale cu privire la normele care permit angajarea răspunderii penale în temeiul unui rezultat alcoolic fără garanții minime suficiente de imprimare, comunicare și verificabilitate obiectivă. Solicită exercitarea controlului constituționalității în privința următoarelor texte, în redacția aplicabilă la data de 22.03.2025:

- textului "are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,7 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l" din art.264¹ alin.(1) Cod Penal, în măsura în care permite angajarea răspunderii penale în baza unui rezultat alcoolic lipsit de garanții minime de trasabilitate obiectivă;
- sintagmei "rezultatul măsurării" din pct.11 lit.e) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009, în măsura în care ar fi interpretată restrictiv, ca neimpunând imprimarea și conservarea oricărui rezultat generat de aparat - inclusiv negativ, invalid, eronat ori intermediar - și nu a tuturor output-urilor relevante pentru apărare;
- pct.11 lit.e), pct.12 și pct.13 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009, în măsura în care permit valorificarea penală a unui rezultat alcoolic fără imprimarea imediată pe suport de hârtie, fără aducerea lui la cunoștință sub semnătură și fără o consecință juridică clară, previzibilă și efectivă pentru ipoteza în care aceste exigențe sunt omise.

În subsidiar, în măsura în care instanța va considera necesară circumscrierea mai largă a obiectului, solicită includerea în sesizare și a prevederilor pct.38 alin.(2) lit.b), d) și l), precum și pct.41 din Regulamentul privind utilizarea camerelor de corp, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.441 din 22 iunie 2022, în măsura în care acestea ar fi interpretate ca permițând nefixarea ori neconservarea video a procedurii de testare alcoolică în contextul documentării unei infracțiuni flagrante sau a unei documentări la fata locului.

Această critică este distinctă de cea deja examinată de Curtea Constituțională în deciziile care au vizat, în principal, relația abstractă dintre pragurile din Codul Penal și definițiile regulamentare. Nu susține aici doar o incompatibilitate semantică între texte. Susține că actuala arhitectură normativă este neconstituțională în măsura în care lasă loc unei selecții probatorii opace și unei valorificări penale a unui rezultat alcoolic neînsoțit de garanții minime de obiectivare și contestare efectivă.

Cu referire la aplicarea normelor la speță și motivele concrete de neconstituționalitate indică că:

1. Prezenta critică are un obiect propriu și autonom. Nu reia simpla teză, deja discutată în jurisprudența Curții Constituționale, privind folosirea alternativă a concentrației de alcool în sânge și a concentrației vaporilor în aerul expirat. Critica privește altceva: calitatea

constituțională a garanțiilor procedurale minime care trebuie să însoțească valorificarea penală a unui rezultat alcoolscoptic. Pe scurt, întrebarea de constituționalitate este dacă statul poate pune în mișcare răspunderea penală pe baza unui output tehnic volatil, produs și controlat exclusiv de agenți ai statului, fără ca legea să lege în mod clar și previzibil validitatea folosirii lui de imprimarea imediată, comunicarea sub semnătură și documentarea obiectivă a procedurii concrete de testare.

2. Consideră că sintagma "rezultatul măsurării" din pct.11 lit.e) Hotărârea Guvernului nr.296/2009 are, în mod necesar, un înțeles general și complet. Ea nu se referă doar la rezultatul final convenabil acuzării și nu poate fi restrânsă la un singur print considerat suficient de organul constator. Din punct de vedere lingvistic și funcțional, "rezultatul măsurării" acoperă orice output generat de dispozitiv în cursul procedurii relevante: rezultat pozitiv, negativ, invalid, eroare, insuficiență a volumului de aer ori alt indicator tehnic cu semnificație pentru apărare. O interpretare restrictivă ar permite conservarea selectivă doar a printului incriminator și ar face imposibilă verificarea existenței unor tentative eșuate, a unor mesaje de eroare sau a unor rezultate inițiale neconcludente. În materie penală, o asemenea marjă de selecție probatorie este incompatibilă cu articolele 1 alin.(3), 20, 23 și 26 din Constituție.

3. Exigența imprimării pentru orice rezultat nu este un moft formal. Ea este condiția minimă pentru ca dreptul de a contesta rezultatul să fie real și nu iluzoriu. Chiar Curtea Supremă de Justiție a reținut în cauza Ganev, că dubiile privind corectitudinea testării trebuie invocate imediat după anunțarea rezultatului. Dar contestarea imediată poate funcționa constituțional numai dacă persoana știe, în mod exact și verificabil, ce anume contestă: care a fost valoarea, care a fost ora, care a fost aparatul, care a fost operatorul, care a fost ordinea probei. Fără extrasul tipărit și fără comunicarea lui contra semnătură, "immediatul" despre care vorbește jurisprudența devine o simplă ficțiune.

4. Același raționament este valabil pentru fixarea video a momentului suflării și a procedurii concrete de testare. Înregistrarea video nu reprezintă un lux probatoriu, ci singurul mijloc obiectiv prin care pot fi verificate ex-post elemente care nu mai pot fi reconstituite fidel prin declarații: desigilarea muștiucului în prezența persoanei testate; explicarea procedurii; identitatea persoanei care a suflat; continuitatea operațiunii; existența unei suflări suficiente; afișarea și aducerea la cunoștință a rezultatului; reacția persoanei testate imediat după obținerea rezultatului. Tocmai de aceea, Hotărârea Guvernului nr.441/2022 obligă polițistul să poarte și să mențină înregistrarea la investigări/documentări în flagrant și în situații în care trebuie captate dovezi ori există situații controversate.

5. În cazul lui Mostovoi Anatoli Iachim problema nu este una ipotetică. Dosarul nu conține nici o probă video ori audio care să surprindă conducerea efectivă a ATV-ului, semnele exterioare de ebrietate, momentul suflării sau comunicarea rezultatului. Procesul-verbal primar de constatare, de la filele dosarului 5-6, nu anexează înregistrări foto/video/audio și nu individualizează complet, încă din actul primar, toate datele tehnice cerute de pct.12 Hotărârea Guvernului nr.296/2009. Datele detaliate ale aparatului apar abia ulterior, în procesul-verbal de examinare a documentului de la fila dosarului 21 și în tichetul anexat la filele dosarului 22-23. În lipsa unei imagini obiective a procedurii, apărarea nu poate verifica dacă obligațiile prevăzute la pct.11 lit.c), d) și e) din regulament au fost respectate efectiv sau doar reproduse formal.

6. Mai mult, dosarul conține inconsecvențe care demonstrează de ce garanțiile discutate trebuie să fie clare și imperative. Aceleași acte de pornire ale urmăririi penale operează cu 1,20 mg/l, tichetul "Drager" anexat ulterior arată 1,05 mg/l, iar examinarea medicală indică 0,94 mg/l în aerul expirat și 3,02 g/l în sânge. Nu afirmă aici că simpla existență a unor valori diferite ar echivala automat cu nevinovăția. Susține însă, că tocmai într-o materie în care rezultatul tehnic poate varia, poate fi influențat de timp, procedură și lanțul de documentare, Constituția reclamă un standard mai înalt de claritate normativă și de obiectivare a probei decât cel oferit în prezent de textele contestate.

7. Curtea Constituțională a observat deja în DCC nr.48/2025, că legislația îi permite conducătorului auto să conteste rezultatul testului și să solicite examinare medicală. Consideră că

tocmai această constatare confirmă incidența prezentei excepții. Un drept de contestare este efectiv numai dacă norma îi asigură persoanei suportul material și informațional necesar contestării. Dacă legea nu condiționează valorificarea penală a rezultatului de imprimarea imediată a tuturor output-urilor relevante și nu asigură obiectivarea video a procedurii, dreptul la contestare rămâne unul mai curând teoretic.

8. În același timp, prezenta excepție nu urmărește substituirea instanței în aprecierea probelor. Aprecierea veridicității și coroborării probelor rămâne, fără îndoială, de competența instanței de fond. Însă există o problemă distinctă și anterioară acelei aprecieri: dacă legea însăși permite ca o anumită categorie de probă să fie folosită în materie penală fără garanții minime suficiente împotriva arbitrarului. Aceasta este o problemă de calitate a legii și de protecție constituțională a dreptului la apărare, nu o simplă dispută asupra faptelor.

În raport cu drepturile constituționale invocate, consideră că neconstituționalitatea se manifestă pe următoarele paliere:

- sub aspectul art.23 și art.1 alin. (3) din Constituție - prin lipsa de claritate și previzibilitate a consecinței juridice atașate omisiunii de a imprima și conserva rezultatul testării, respectiv prin posibilitatea unei selecții opace a singurului output prezentat ulterior instanței;
- sub aspectul art.20 și art.26 din Constituție - prin transformarea dreptului de a contesta procedura și rezultatul într-un drept iluzoriu, atunci când persoana nu dispune imediat de suportul tipărit și de o fixare obiectivă a operațiunii pe care ar trebui să o conteste;
- sub aspectul art.54 din Constituție - prin disproporția dintre gravitatea ingerinței (angajarea răspunderii penale, stigmatul penal, privarea de dreptul de a conduce) și nivelul minim de garanții cerute organelor statului, garanții care, în fapt, sunt elementare și ușor de realizat: imprimarea rezultatului și păstrarea înregistrării camerei de corp atunci când testarea fundamentează o acuzație penală.

În plus, corelația cu Codul de procedură penală este directă. Dacă probele pot fi folosite numai când sunt dobândite cu respectarea codului (art.93 CPP), dacă ele trebuie verificate și coroborate (art.100 și 101 CPP), dacă nici o probă nu are valoare prestabilită (art.101 alin.(3) CPP) și dacă recunoașterea vinovăției nu este suficientă în lipsa altor probe confirmatoare (art.103 alin.(2) CPP), atunci cadrul normativ care permite valorizarea penală a unui simplu rezultat alcoolsopic neobiectiv devine incompatibil cu exigența constituțională a unui proces penal echitabil și previzibil.

Mai indică apărătorul că incidența normelor contestate este nemijlocită. Acuzația formulată în cauza penală nr.2025010390 se întemeiază pe art.264¹ alin.(1) Cod Penal și valorifică, în mod determinant, rezultatul testării alcoolsopice și actele procedurale întocmite în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009. Tocmai aceste norme au permis pornirea urmăririi penale, calificarea juridică a faptei și anexarea la dosar a tichetului "Drager", a procesului-verbal de constatare și a documentelor subsecvente. În lipsa acestor norme, ori într-o interpretare constituțională conformă a lor, problema admisibilității și forței probante a rezultatului alcoolsopic ar trebui examinată după alte repere.

În mod concret, în dosar există un raport direct între textele contestate și materialele cauzei: procesul-verbal de constatare de la filele 5-6, procesul-verbal de examinare a documentului de la fila 21 și tichetul anexat la filele 22-23. Dacă Curtea Constituțională va constata că textele contestate sunt neconstituționale în măsura în care permit folosirea penală a unui rezultat neimprimat în condiții clare ori nedocumentat obiectiv, această concluzie va avea efect direct asupra modului în care proba centrală a acuzării poate fi utilizată în prezenta cauză.

Prin urmare, condiția aplicabilității textelor criticate la soluționarea cauzei este întrunită fără echivoc.

În lumina Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, a jurisprudenței ulterioare și a naturii concrete a prezentului litigiu penal, consideră că sunt întrunite toate condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute de art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție: dispoziții din Codul Penal și dintr-o hotărâre a Guvernului;

- excepția este ridicată de către apărătorul ales al părții în proces, subiect îndreptățit potrivit art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, astfel cum această normă a fost interpretată prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deoarece ele fundamentează tocmai proba centrală invocată de acuzare și mecanismul procedural prin care această probă a fost obținută și anexată la dosar;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale care să fi examinat exact prezenta critică - adică problema imprimării tuturor rezultatelor generate de etilotest și a insuficienței garanțiilor de obiectivare video a procedurii concrete de testare, ca premisă pentru valorificarea penală a rezultatului alcoolscoptic.

DCC nr. 48/2025 nu împiedică un nou control. Din contra, această decizie confirmă atât competența Curții de a verifica prevederi din Codul penal și din hotărâri ale Guvernului, cât și posibilitatea unui control nou atunci când criticile formulate sunt altele decât cele deja examinate. Or, critica noastră nu este una de simplă tehnică legislativă privind raportul dintre două praguri alternative. Ea privește deficitul de garanții constituționale minime care fac posibilă contestarea efectivă a unui rezultat alcoolscoptic și împiedicarea arbitrarului în materie penală.

Mai mult, problema este serioasă, reală și nu poate fi rezolvată exclusiv printr-o simplă apreciere judiciară a faptelor. Atâta timp cât normele contestate nu atașează, cu claritate și previzibilitate, o consecință juridică suficientă omisiunii de a imprima și conserva rezultatul sau de a obiectiva procedura testării, instanțele riscă să suplinească prin practică o lipsă de reglementare care privește însăși arhitectura constituțională a procesului penal.

Mai indică că pentru a evidenția caracterul concret al problemei de constituționalitate, indică punctual modul în care textele contestate interferează cu materialele dosarului și cu normele procedurale incidente:

1. Procesul-verbal privind constatarea faptelor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate (filele dosarului 5-6) nu este însoțit de nici o înregistrare foto, audio ori video, deși art.260 alin.(2) CPP impune consemnarea amănunțită a faptelor constatate și a mijloacelor tehnice folosite, iar cadrul documentării polițienești prin Hotărârea Guvernului nr.441/2022 are ca finalitate tocmai captarea de dovezi și documentarea situațiilor controversate.
2. În același act primar nu se regăsesc, în mod complet și clar, toate elementele tehnice cerute de pct.12 Hotărârea Guvernului nr.296/2009 pentru documentarea conduitei ilicite în baza testării alcoolscopice. Seria aparatului, datele detaliate privind dispozitivul și numărul probei apar abia într-un act ulterior - procesul-verbal de examinare a documentului de la fila dosarului 21 - ceea ce slăbește trasabilitatea actului primar și pune în discuție fidelitatea consemnării inițiale.
3. Pct.11 lit.e) Hotărârea Guvernului nr.296/2009 obligă persoana abilitată să extragă pe suport de hârtie rezultatul măsurării, să-l aducă la cunoștință contra semnătură și să-l anexeze ulterior procesului-verbal. În lipsa unei înregistrări video a momentului efectiv al suflării și al comunicării rezultatului, apărarea nu poate verifica dacă extrasul tipărit corespunde exact operațiunii descrise în act, dacă a existat o singură testare ori mai multe și dacă persoanei i-a fost adus la cunoștință rezultatul în condițiile reglementate.
4. Dosarul relevă o ruptură între actele de pornire ale urmăririi penale, care rețin 1,20 mg/l (filele 1-4), și suportul documentar ulterior privind tichetul "Drager", care indică 1,05 mg/l (filele 21-23), respectiv rezultatul consemnat la examinarea medicală - 0,94 mg/l în aerul expirat (filele 17-18). Această succesiune de valori demonstrează, în termeni concreți, de ce rezultatul alcoolscoptic nu poate fi tratat normativ ca o probă de facto privilegiată, iar lipsa unei trasabilități obiective devine constituțional relevantă.
5. Potrivit Avizului consultativ al CSJ din 20.11.2025, nicio probă nu are valoare dinainte stabilită, iar recunoașterea vinovăției este utilă numai dacă este confirmată de ansamblul probelor. Or, în dosarul de față, declarațiile sau mențiunile ulterioare nu pot înlocui obiectivarea primară a testării alcoolscopice; ele trebuie doar coroborate cu o probă obținută și conservată constituțional.

6. Faptul că unele audieri din dosar consemnează expres lipsa mijloacelor tehnice de înregistrare confirmă o problemă instituțională de documentare. Însă exact de aceea standardul constituțional trebuie să fie clar: dacă statul alege să fundamenteze o acuzație penală pe o probă tehnică volatilă, el nu poate lăsa la nivel pur intern, disciplinar sau aleatoriu obligația de a o obiectiva; garanția trebuie să fie juridic efectivă și utilizabilă de apărare.

În concluzie, speța lui Mostovoi Anatoli Iachim ilustrează exact riscul pe care textele contestate îl lasă deschis: selectarea și valorificarea penală a unui rezultat alcoolic în absența unei urme probatorii complete, contemporane și obiective. Aceasta este o chestiune de constituționalitate aplicată, nu o simplă discuție de oportunitate probatorie.

Astfel, solicită avocatul Botnarenco Ion admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate; ridicarea excepției de neconstituționalitate în raport cu obiectul indicat la capitolul obiectul sesizării și să sesizeze Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate. În subsidiar, dacă instanța va considera necesară lărgirea obiectului pentru a acoperi explicit și obligația documentării video, să includă în sesizare și prevederile pct.38 alin.(2) lit.b), d) și l), precum și pct.41 din Hotărârea Guvernului nr.441/2022, în măsura menționată mai sus.

Inculpatul Mostovoi Anatoli Iachim a susținut poziția apărătorului său.

Procurorul Severin Vladimir a solicitat să fie respinsă sesizarea apărătorului, or se invocă niște alegații ce țin de probatoriu și de problematica constituțională a legii, în același sens ține să menționeze că Curtea Constituțională examinând alegațiile în sine, a menționat de mai multe ori în hotărârile sale că problematica probatoriului de apreciere instanței de fond și nu face parte din competența Curții Constituționale. În același sens, menționează că apărarea invocă faptul că ar mai fi trebuit să fie alături de prevederea legală să mai conțină și alte prevederi, dar nu ține de problematica anume a formulării legale existente în varianta actuală. În opinia sa se invocă o problemă de apreciere a probatoriului și nicidecum de neconstituționalitate a normei legale.

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate ca fiind întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art.7 alin.(3)-(3/1) din Codul de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

(3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Potrivit prevederilor art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.(4) alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât în sensul art.135 alin.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

1. în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

2. excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

3. sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

4. judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă că norma penală art.264¹ alin.(1) Cod Penal al Republicii Moldova, pct.11 lit.e) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009 și pct.11 lit.e), pct.12 și pct.13 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009, vizate în sesizarea depusă de avocatul Botnarenco Ion în apărarea intereselor inculpatului Mostovoi Anatoli Iachim constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

Totodată, s-a constatat că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, or, din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, instanța de judecată reține că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La speță, instanța reține că, careva temeiuri pentru a respinge cererea de ridicare a excepției de constituționalitate nu au fost constatate, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, or argumentele invocate de avocatul Botnarenco Ion urmează a fi examinate de Curtea Constituțională.

Potrivit art.7 alin.(3²) Cod de procedură penală, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale încheierea judecătorească, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea avocatului Botnarenco Ion și copia rechizitoriului, continuând examinarea cauzei penale care este la etapa ședinței preliminare.

În acest context, conducându-se de prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art.7, 342, 346 Cod de procedură penală, instanța de judecată,–

D I S P U N E:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Botnarenco Ion, care acționează în interesele inculpatului Mostovoi Anatoli Iachim învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod Penal.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea realizării controlului de constituționalitate a prevederilor art.264¹ alin.(1) Cod Penal al Republicii Moldova, pct.11 lit.e) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009 și pct.11 lit.e), pct.12 și pct.13 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296/2009.

Se remite Curții Constituționale copia încheierii judecătorești, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea avocatului Botnarenco Ion și copia rechizitoriului.

Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței
judecătorul**

/semnatura/

Vasilisa Muntean

Conform originalului

/V.Muntean/